

Fram tills för bara några veckor sedan spelade 17-åriga Keija Ryft bordtennis i Tomelilla AIS i division 6 med blandad framgång.

Nu ska hon spela SM. Och är aktuell för landslaget.

Förvandlingen? Hon har "accepterat" sin cp-skada och valt att spela i en paraklass.

– Alltså, jag fattar inte att detta händer mig, det är helt galet, säger Keija när YA-sporten träffar henne under ett träningspass.

17-åriga Keija bytte till parapingis – är nära landslaget!

Keija Ryft föddes med en cp-skada. En cp-skada är i grunden en hjärnskada som uppkommer redan i fosterstadiet, vid förlösningen eller före två års ålder. Konsekvenserna slår väldigt olika, beroende på skadans omfattning. I Keijas fall har hjärnskadan kanaliserats genom en nedsatt rörlighet i hennes högra sida. Det är en funktionsnedsättning som Keija aldrig har gjort så mycket väsen av.

– Under hela min uppväxt har jag velat vara lika bra som alla andra. Jag har aldrig velat gå på något annat spår och se mig som en person med funktionsnedsättning, säger hon. – Jag var även tveksam till min tränare Christian, när han nämnde parapingis för mig. Jag tänkte att nej, jag ska spela "vanlig" pingis. Det tog lite tid innan jag gick med på det.

Tävlingsdebuten som paraspelare skedde för några veckor sedan vid världens största tävling, Malmö Open. Keija både vann och förlorade matcher men fick framförallt med

sig en positiv upplevelse. – Det var svinkul! Jag hade träffat en del av spelarna på ett läger i Örebro några veckor tidigare och det var kul att ses igen. Det var en trevlig miljö och en väldigt god stämning mellan spelarna.

Att ha tagit steget över till parapingis är inget hon ångrar. Nu tänker Keija, som bor i Skåne Tranås, fortsätta att spela bordtennis på samma villkor sina motståndare och inte enbart behöva tampa med fullt rörliga spelare. Helt nya möjligheter har öppnats upp.

– Alltså, det är ju en nackdel att ha den här skadan. Min högra sida är lite långsammare och liksom "släpar efter". Men jag spelar med vänster hand så själva armrörelsen fungerar bra.

Klubbtränaren Christian Björklund är meriterad och anlitad på landslagsnivå. Men parapingis är något helt nytt för honom. – Keija är faktiskt den första spelaren från Tomelilla AIS som har deltagit i en ren paratävling. Att coacha henne under Malmö Open var en av de största utmaningarna hittills för mig som tränare, säger han.

Men det var en liten process

Att coacha henne under Malmö Open var en av de största utmaningarna hittills för mig som tränare.

Christian Björklund

innan Christian lyckades övertyga sin adept att ställa upp i en paraklass. Ämnet kan vara känsligt att nämna sig och Keija hade aldrig själv tagit upp sin funktionsnedsättning. – Förbundet har marknadsfört parapingisen den senaste tiden och uppmannat tränare och klubbar att vara uppmärksamma på möjligheten. Då föddes en liten tanke hos mig.

– Jag visade en folder med det svenska landslaget i parapingis för Keija men hon var väl inte jätterad. Men det löste sig själv när Keijas serielag mötte FIFH (Föreningen Idrott För Handikappade). En av deras spelare, som sitter i rullstol, tyckte absolut att Keija skulle komma och träna med FIFH.

Nu har Keija varit och tränat i Malmö några gånger och uppskattar att lära i två olika miljöer.

– Jag tycker att pingis är superkul och blir bara mer och mer intresserad. Det kan bli så att jag i framtiden går över och spelar för FIFH, säger hon.

– Vilket nog kan vara det bästa för hennes utveckling, skjuter Christian in. Keija behöver träna på att möta spelare med olika typer av funktionsnedsättning. I parapingis

handlar det oerhört mycket om taktik och att utnyttja svagheten hos motståndaren, säger han.

Även om Keija Ryft skulle byta klubb ser Christian en framtid för parapingisen i Tomelilla. – Keija är skickligt utrustad för att fortsätta klubb. Målsättningen är att starta upp en ren paragrupp i Tomelilla AIS, det tycker jag är något som en modern idrottsförening ska kunna erbjuda. Som tränare är det här ny mark för mig och jag behöver utbilda mig för att kunna möta spelarnas behov.

Björklund menar att en landslagsplats inte är så långt borta för Keija. Framförallt om hon blir klassificerad i klass 7 i stället för klass 8, som hon spelade i Malmö Open. Ju lägre siffra, desto mer begränsad är motståndarnas rörelseförmåga.

– Vad coolt det hade varit med landslaget! Det är verkligen något att drömma om! säger Keija och ställer sig vid bordskanten för åtnäring att dra igång kvällens träningspass.

Jan Ohlsson
Text

jan.ohlsson@ystadsallehanda.se

"Alltså, det är ju en nackdel att ha den här skadan. Min högra sida är lite långsammare och liksom släpar efter"

– Keija Ryft

Fakta Cerebral pares

● Cerebral pares (cp) är den vanligaste orsaken till rörelsenedsättning hos barn och drabbar ungefär två av 1000 barn som föds i Sverige varje år. Cp beror på att hjärnan har fått en skada någon gång före två års ålder. En del får knappt synbara svårigheter och kan både gå och klara sig självständigt. Andra får omfattande funktionsnedsättningar. ● Diagnosen cerebral pares ställs av en erfaren barnläkare eller barnneurolog, oftast tillsammans med fysioterapeut. Ofta behöver de träffa barnet ett antal gånger under en tid. Detta för att följa barnets utveckling och se vilka symtom som tillkommer, förutom förseningen av rörelseförmågan (motoriken). Det är också viktigt att se att barnet utvecklas och inte förlorar förmågor som det tidigare haft. ● Olika typer av cerebral pares: * Spastisk cp * Dyskinetisk cp * Ataktisk cp

Fakta Keija Ryft

Ålder: 17 år.
Bor: Skåne Tranås.
Sport: Bordtennis.
Klubb: Tomelilla AIS. Ska eventuellt spela för FIFH i Malmö i framtiden.
Skola: Går första årskursen på gymnasieskolan Spyken i Lund och pendlar med buss.
Pluggar samhälle/beteende.
Aktuell: Har som första spelare från Tomelilla AIS gjort tävlingsdebut i parapingis.
Övrigt: Har spelat bordtennis i snart tre år och är vänsterhänder. Hjälptränare i Tomelilla AIS en gång i veckan.

17-åriga Keija Ryft spelar bordtennis i Tomelilla AIS och har gjort tävlingsdebut som paraspelare.

Keija Ryft har fått en nytändning sedan hon debuterat som paraspelare i bordtennis.

FOTO: MARK NORDVALL HANLON

Christian Björklund är tränare i Tomelilla AIS.

FOTO: MARK NORDVALL HANLON

Medicinsk personal och förbundet avgör spelarnas paraklass

PARASPORT

Hur vet man om en spelare har en tillräckligt omfattande funktionsnedsättning för att spela i en paraklass? Balansgången är inte helt enkel och att hitta rätt klassificering inom paradiroten kan vara svårt.

Klassificering är en väldigt viktig del inom parasport. Utan den är det omöjligt att tävla på lika villkor. Målet med klassificering är att funktionsnedsättningen ska ha minsta möjliga påverkan på resultaten vid utövande.

Det är en svår balansgång: få klasser skapar ett orättvist tävlingsystem och missgynnar de aktiva med de svårast funktionsnedsättningarna, för många klasser medför för liten konkurrens och minskar

Anna-Carin Ahlquist och Ingela Lundbäck är två av Sveriges mest meriterade paraspelare i bordtennis.

parasportens trovärdighet. Policyn är att klassningen ska utgå från respektive idrotts speciella karaktär, vilket är anledningen till att klassningen i stor utsträckning baseras på funktion snarare än diagnos – att till exempel ha en amputerad arm innebär inte samma funktionsnedsättning i pistolskytte som i simning.

Klassificering i parasport är en förutsättning för att de aktiva ska kunna tävla på samma villkor utifrån sina egna förutsättningar. Detta är inte unikt för parasport – jämför till exempel olika vikt-klasser i boxning, brottning och så vidare.

När en spelare vill tävla i paraboltennis ska en registrering för paraspel göras till SBTf. Spelaren skickar in medicinskt formulär samt andra medicinska handlingar enligt beskrivningen nedan.

För personer med fysisk funktionsnedsättning ska SBTf:s medicinska formulär fyllas i av en läkare eller sjukgymnast. Andra medicinska underlag som underlättar klassificeringen ska bifogas. SBTf tar beslut vilken klass-

stillhörighet/skadeklass spelaren tillhör samt om registrering för paraspel blivit godkänd utifrån de handlingar som är inskickade. Vid några svenska nationella tävlingar, särskilt riktade till paraspelare, finns SBTf:s klassificering på plats som observerar spelare som ansökt om klassificering, och därefter slutligen bekräftar vilken skadeklass som ska gälla för den aktuella spelaren.

I bordtennis är klasserna 1-5 rullstolsklasser, medan 6-10 är stående klasser. Generellt kan man säga att spelarna har en gravare funktionsnedsättning ju lägre siffra på klassen är. Ebba Ryft spelar i klass 8 men kan komma om omklassificeras till 7. Jan Ohlsson